Fauna-effect studie

BP Scherpenering 23-31, Wintelre

Gemeente Eersel

Definitief

Ruimte om *in* te leven

Fauna-effect studie

BP Scherpenering 23-31, Wintelre

Gemeente Eersel

Definitief

Rapportnummer:	211x07132
Datum:	18-09-2015
Contactpersoon opdrachtgever:	
Projectteam BRO:	
Trefwoorden:	Fauna-effect studie Luchthavenbesluit Eindhoven Ruimtelijke ontwikkeling Scherpenering Gemeente Eersel
Bron foto kaft:	Hollandse Hoogte 14

BRO
Hoofdvestiging
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401
E info@bro.nl

Ruimte om *in* te leven

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING **3**
1.1 Aanleiding van het onderzoek 3
1.2 Onderzoeksvraag 4
1.3 Werkwijze 5
1.4 Leeswijzer 6

2. BESCHRIJVING HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE **7**
2.1 Huidige situatie 7
2.2 Toekomstige situatie 10

3. VOORKOMENDE VOGELSOORTEN **13**
3.1 Risicosoorten en functioneel gebruik 13
3.2 Huidige situatie 14
3.2 Toekomstige situatie 16
3.3 Vergelijking huidige en toekomstige situatie 18

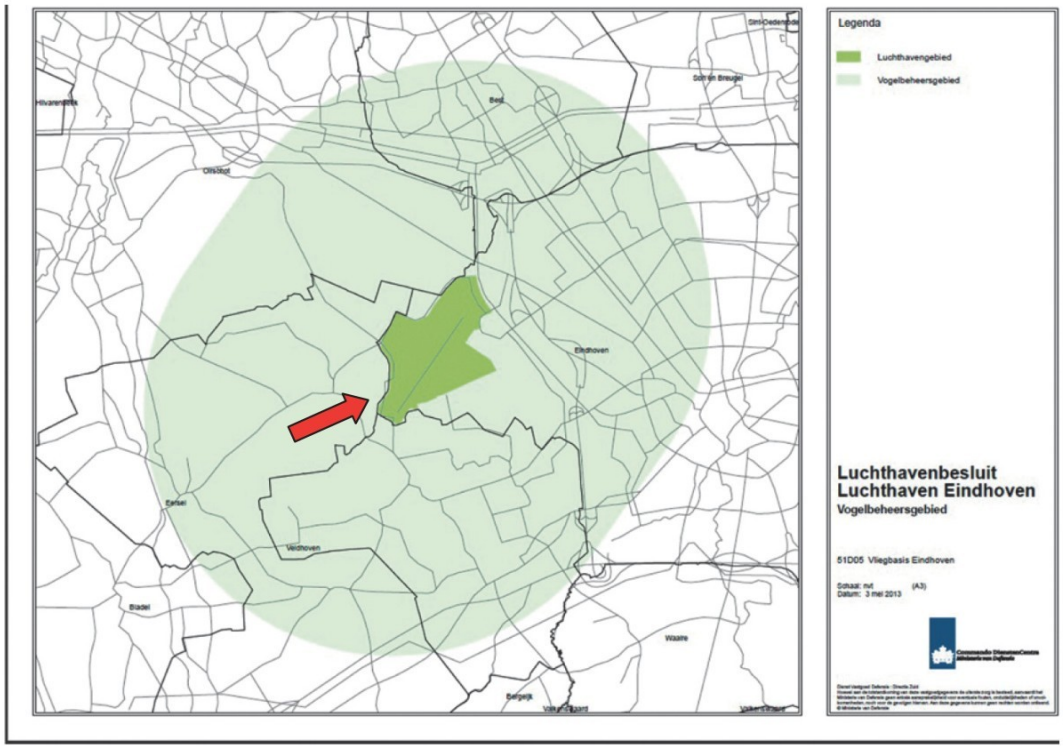
4. INSCHATTING RISICO LUCHTVAART **19**
4.1 Inschatting 19
4.2 Advies 20

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

De initiatiefnemers, [redacted] en Van Berkel Groep, zijn voornemens het bestaande bedrijfsperceel aan Scherpenering 23 te Wintelre uit te breiden. Het bedrijf, dat zich richt op “het composteren en bewerken van groenafval en de op- en overslag van grond” (biomassaproducten) heeft in de huidige situatie te weinig ruimte om de noodzakelijke bedrijfsmatige activiteiten op het bestaande perceel uit te voeren. Derhalve wordt aansluitend aan het bestaande perceel de bedrijfskavel in zuidelijke richting uitgebreid.

Het plangebied grenst aan het luchthaventerrein Eindhoven en valt volgens het Luchthavenbesluit Eindhoven (vastgesteld 26 september 2014) binnen het ‘Vogelbeheersgebied’ zoals weergegeven op Bijlage 6 van het Luchthavenbesluit (zie figuur 1 voor de situering van het plangebied binnen het Vogelbeheersgebied).

Figuur 1. Ligging plangebied binnen Vogelbeheersgebied.

Op de gronden die zijn aangewezen als Vogelbeheersgebied is volgens het eerste lid uit Artikel 3.2.3 van het Luchthavenbesluit Eindhoven een grondgebruik of een bestemming binnen de volgende categorieën niet toegestaan:

- oppervlaktewateren met een oppervlakte van meer dan 3 hectare;

- natuurbeschermingsgebieden en vogelbeschermingsgebieden;
- vishouderijen met extramurale bassins;
- extramurale opslag of verwerking van organisch materiaal;
- afvalwaterzuiveringsinstallaties.

De uitbreiding valt onder de categorie extramurale opslag of verwerking van organisch materiaal.
In afwijking van het eerste lid uit Artikel 3.2.3 is dit grondgebruik of deze bestemming toegestaan voor zover dit in overeenstemming is met een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 10.17, zesde lid, juncto artikel 8.9 van de wet (lid twee Artikel 3.2.3.).
De verklaring van geen bezwaar wordt slechts afgegeven indien aan de hand van een door de aanvrager in te dienen fauna-effectstudie kan worden aangetoond dat een grondgebruik of een bestemming niet leidt tot een toename van het risico op vogelaanvaringen voor het luchtverkeer van en naar de luchthaven (lid drie Artikel 3.2.3.).
Aan de verklaring van geen bezwaar kunnen voorwaarden verbonden worden (lid vier Artikel 3.2.3.).
Onderhavige studie vormt de fauna-effectstudie waarop een verklaring van geen bezwaar afgegeven kan worden.

1.2 Onderzoeksvraag

In het kader van de toetsing worden de volgende vragen beantwoord:
- Welke vogelsoorten komen voor binnen het plangebied en de omgeving?
- Vormen deze soorten een risico voor de Luchtvaart?
- Welke functie vervult het plangebied en het luchthaventerrein voor deze soorten en vindt daarbij interactie plaats (vliegbewegingen) tussen het plangebied en luchthaventerrein?
- Welke vogelsoorten worden in de toekomstige situatie verwacht?
- Wat is het verschil tussen soorten (zowel in aantal als in functioneel gebruik) en interactie (vliegbewegingen) tussen plangebied en luchthaventerrein in de toekomstige en huidige situatie?
- Welke inschatting kan, op basis van bovenstaande, gemaakt worden van een (verhoogd) risico voor de Luchtvaart als gevolg van de ontwikkeling?
- Door welke mitigerende maatregelen (inrichtings- en/of beheersmaatregelen kan een eventueel (verhoogd) risico worden verminderd?

1.3 Werkwijze

Om bovenstaande vragen te beantwoorden zijn de volgende stappen doorlopen:

Stap 1. Bureaustudie
Voor de fauna-effect studie is een bronnenonderzoek uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van beschikbare verspreidingsgegevens (verspreidingsatlassen, internetsites) en de reeds door BRO opgestelde natuurtoets uit juni 2012[1]. Daarnaast is er gebruik gemaakt van rapportages (vogel-effect studies) van Bureau Waardenburg[2][3][4] voor Goederen Distributie Centrum Noord. Tot slot is er gebruik gemaakt van (tel)gegevens van de Vogelmannen van Defensie.

Op basis hiervan is nagegaan welke aanwezige dan wel te verwachten vogelsoorten in en nabij het plangebied risico vormen voor de Luchtvaart.

Stap 2. Veldverkenning
Naast de bureaustudie is het plangebied en de directe omgeving van het plangebied bezocht. Op 29 januari 2015 en 9 februari 2015 zijn alle vogelsoorten en aantallen in en nabij het plangebied in kaart gebracht. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen vogels welke binding met het plangebied vertoonden en vogels welke geen binding vertoonden met het gebied. Daarnaast is aangegeven welke soorten en aantallen interactie (vliegbewegingen) vertoonden tussen het plangebied en het luchthaventerrein.
Op 4 augustus 2015 is de huidige bedrijfslocatie bezocht en is gericht gekeken op welke onderdelen van de verschillende aanwezige biomassaproducten vogels voedsel zochten. Daarnaast is samen met de Vogelmannen van Defensie een bezoek gebracht aan het luchthaventerrein gelegen naast het plangebied. Op 17 augustus 2015 is de huidige bedrijfslocatie wederom bezocht als ook de directe omgeving incluis plangebied en is gekeken naar de aanwezigheid van soorten en aantallen en is daarbij gelet op interactie (vliegbewegingen) van en naar het luchthaventerrein.

Stap 3. Effectbeoordeling
Op basis van de verzamelde gegevens van stap 1 en 2 is beoordeeld of er als gevolg van het voorgenomen plan een verhoogd risico te verwachten valt voor het vliegverkeer van en naar Eindhoven.

Stap 4. Advies met betrekking tot vervolg
Op basis van stap 1 tot en met 3 zijn conclusies getrokken met betrekking tot eventuele overtredingen van verbodsbepalingen zoals genoemd in het luchthavenbesluit Eindhoven. Maatregelen worden voorgesteld om een toename van vogels in en rondom de aan- en afvliegroutes van luchthaven Eindhoven te voorkomen en te reduceren in de huidige situatie.

---

[1] Natuurtoets Uitbreiding composteerbedrijf Bierings, Van Berkel Groep. 13 juni 2012. BRO Rapportnummer 210x00248.071617_2
[2] Dirksen S. & D. Beuker 2007. Goederen Distributie Centrum Noord, Eindhoven Airport en vogels. Veldonderzoek 2006/2007. Rapport 07-105, Bureau Waardenburg, Culemborg.
[3] Dirksen S. & D. Beuker 2010. Vogeltellingen GDC-Noord, Eindhoven. Veldonderzoek 2009/2010. Rapport 10-077, Bureau Waardenburg, Culemborg.
[4] Lensink R., 2006. Inschatting vogelbevolking Goederen Distributie Centrum Noord in relatie tot risico's voor Vliegveld Eindhoven. Rapport 06-049. Bureau Waardenburg, Culemborg.

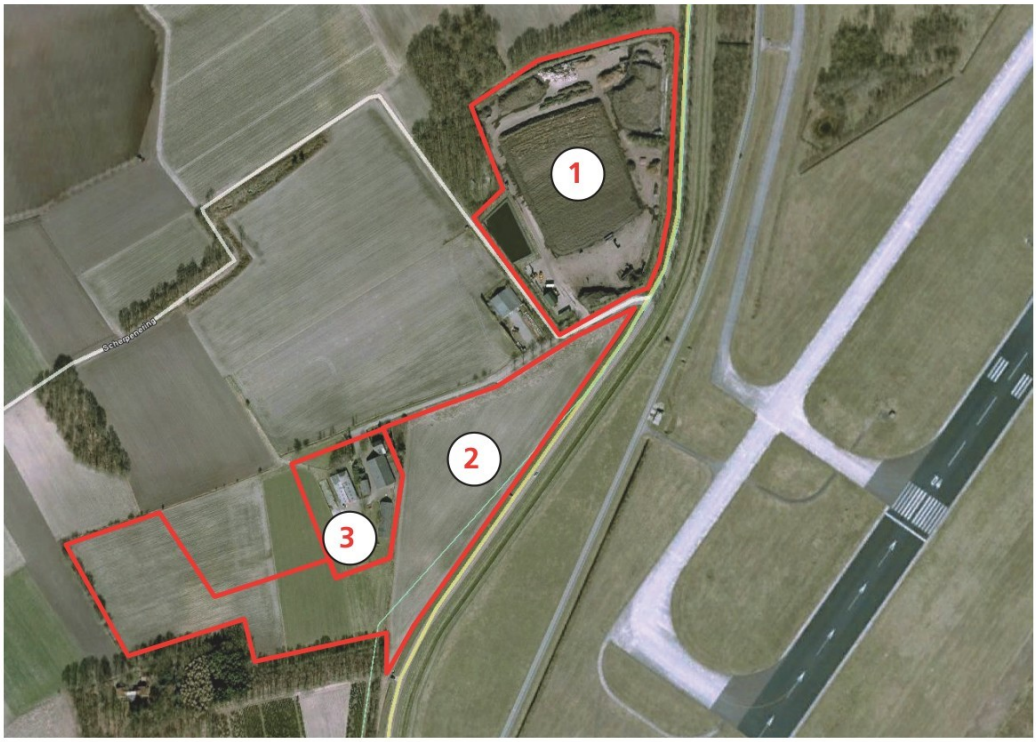
1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het plangebied beschreven. Hier komen zowel de huidige als de toekomstige situatie van het plangebied aan de orde. Hoofdstuk 3 benoemd de (eventuele) verschillen in de aanwezige en de te verwachte vogelsoorten in het plangebied, hoe deze soorten het gebied gebruiken (incl. interactie tussen het plangebied en het luchthaventerrein) en welke soorten als risicovol bestempeld kunnen worden voor de luchtvaart. Hoofdstuk 4 beschrijft de effecten van de uitbreiding op basis van de inschatting van een verhoogd risico voor de Luchtvaart. In hoofdstuk 5 worden de conclusies aangegeven en eventuele, in het kader van het Luchthavenbesluit Eindhoven, te nemen maatregelen.

2. BESCHRIJVING HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is circa 10 hectare groot en bestaat in de huidige situatie uit het bestaande bedrijfsperceel van Van Berkel biomassaproducten aan Scherpenering 23 (nr. 1 in figuur 2), agrarisch gebied in de vorm van bouw- en grasland (nr. 2) en een agrarisch bedrijfsperceel aan Scherpenering 31 (nr. 3). De deelgebieden 1 en 2 worden gescheiden door een zijtak van de straat Scherpenering.

Figuur 2. Huidige situatie plangebied

Deelgebied bedrijfsperceel (figuur 3)
Het oppervlak van het gehele bestaande bedrijfsperceel bedraagt 3,79 hectare, waarvan 3,17 hectare in gebruik is als bedrijfsperceel (en als zodanig is bestemd) en 0,62 hectare is aangewend ten behoeve van de landschappelijke inpassing en de grondwal.

Het bestaande bedrijfsperceel bestaat hoofzakelijk uit een composteerinrichting (1), bedrijfsbebouwing (2), waterbergingsvoorziening (3), een weegbrug (4) en (half) verhardingen ten behoeve van op- en afrit en manoeuvreerruimte. Het gehele bedrijfsperceel is landschappelijk ingepast en is bovendien omzoomd door middel van een grondwal (5).

Het (hemel)water wordt opgevangen in de waterbergingsvoorziening in de vorm van een percolaatbassin. De bebouwing bestaat uit twee bedrijfsgebouwen ten behoeve van een kantoor/kantine en een werkplaats.

Figuur 3. Bestaand bedrijfsperceel

Deelgebied agrarisch bedrijfsperceel (figuur 4)

Het voormalige agrarische bedrijfsperceel heeft een oppervlak van 0,76 hectare (bouwvlak). Het perceel bestaat in de huidige situatie uit bebouwing, tuin, grasland en verhardingen (in de vorm van op-/afrit manoeuvreerruimte en kuilvoerplaten). De bebouwing bestaat uit een bedrijfswoning en vier verouderde / slecht onderhouden bedrijfsgebouwen. In de huidige situatie worden op het perceel geen dieren meer gehouden.

Figuur 4. Huidige situatie voormalig agrarisch bedrijf

Deelgebied agrarisch gebied (figuur 5)

Het oppervlak van het agrarische gebied bedraagt circa 4,96 hectare en het gebied bestaat geheel uit bouw- en grasland met aan de zijden watergangen.

Figuur 5. Huidige situatie deelgebied agrarisch gras- en bouwland

2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie blijft het bestaande bedrijfsperceel van Van Berkel gehandhaafd. Op dit perceel worden geen fysieke of juridisch-planologische wijzigingen toegepast. Dit deel van het plangebied wordt uitsluitend opgenomen in het onderhavige plan omdat het onderhavige plan als één bedrijfsperceel wordt beschouwd.

Uitbreiding bedrijfsperceel
Het bedrijfsperceel van Van Berkel biomassaproducten (3,79 ha incl. grondwal) wordt aan de zuidzijde van het bestaande perceel met circa 2,66 ha uitgebreid. Deze uitbreiding vindt deels plaats op de agrarische gronden in de vorm van gras- en bouwland en nagenoeg het gehele bouwvlak van het agrarische bedrijfsperceel wordt aangewend voor de bedrijfsuitbreiding.
In de uitbreiding wordt meer ruimte voor de op-, overslag en bewerking van A- en B-hout, grond, stobben en snoeihout en biomassa gecreëerd. Binnen de beoogde planlocatie zullen groenrecyclingactiviteiten (exclusief compostering), grondbankactiviteiten en de productie van grondproducten plaatsvinden. Hiervoor worden op de planlocatie voorzieningen zoals opslagvakken, een weegbrug en een verkleiner/schredder gerealiseerd/geplaatst.
Het bestaande agrarische bedrijfsperceel gaat onderdeel uit maken van het toekomstige bedrijfsperceel. De bestaande bedrijfswoning blijft gehandhaafd en zal ook in de toekomst worden gebruikt als bedrijfswoning. De bestaande schuren worden gesloopt, daarvoor in de plaats wordt één bedrijfsgebouw, functioneel aan de activiteiten van het biomassaproductenbedrijf, gerealiseerd (nieuwbouw). Op het bouwvlak zal tevens een dieseltank worden geplaatst.

Voor een impressie van de toekomstige situatie van het bestaande bedrijfsperceel, de uitbreiding bedrijfsperceel en de bergingsvijver zie onderstaande figuur.

Figuur 6. Toekomstige situatie uitbreiding van het bedrijfsperceel

Waterbergingsvijver
Ten zuiden van het bedrijfsperceel wordt een bergingsvijver gerealiseerd. Het oppervlak van de bergingsvijver bedraagt circa 750 m². Het af te voeren water vanaf het bedrijfsperceel wordt langs de benodigde zuiveringstechnische voorzieningen geleid voordat het in de vijver wordt opgevangen. De vijver wordt bovendien tevens voorzien van een zuiverende helofytenfilter met aanplant van inheemse water- en oeverplanten.

Landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering van het landschap
Het nieuwe deel van de uitbreiding wordt landschappelijk ingepast conform artikel 3 van de 'Verordening Ruimte Noord-Brabant' en 'Landschapsinvesteringsregeling De Kempen' (LIR). Buiten de beoogde inrichting, maar binnen het plangebied, wordt kwaliteitsverbetering toegepast in de vorm van de aanleg van heischraal grasland.

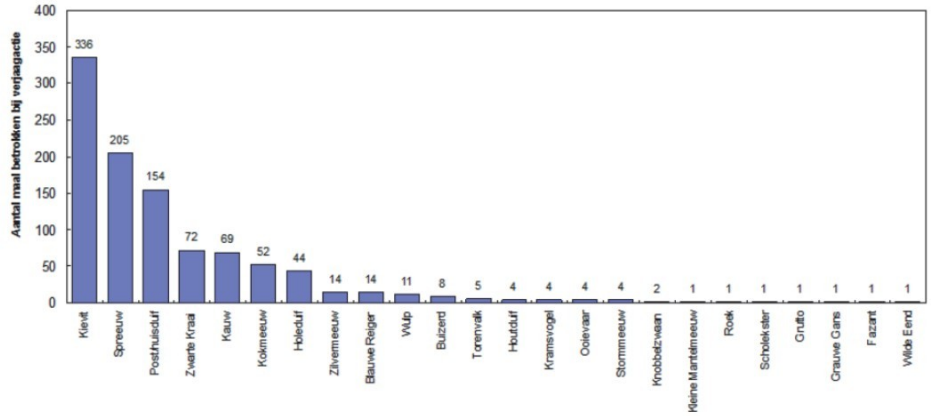
3. VOORKOMENDE VOGELSOORTEN

3.1 Risicosoorten en functioneel gebruik

Risicosoorten
Op basis van de bureaustudie en de veldverkenning is onderzocht of met de toekomstige inrichting een toename van vogels en vliegbewegingen is te verwachten. Het risico voor de luchtvaart hangt mede af van de aantallen waarin een soort voorkomt, de grootte van de soort en de door de soort gebruikte vlieghoogten bij verplaatsing. In de literatuur zijn soort(groepen) benoemd welke een mogelijk risico vormen voor de luchtvaart, gebaseerd op vogelaanvaringen[5]:

- Ganzen
- Eenden
- Reigers
- Roofvogels
- Meeuwen
- Duiven
- Steltlopers (zoals kievit)
- Spreeuwen

Dit onderzoek heeft zich hieruit volgend dan ook grotendeels beperkt (zie echter behandeling risico kraaiachtigen in paragraaf 3.2) tot soorten die geschaard kunnen worden in bovenstaande risicosoort(groep)en. Uit gegevens van de Vogelmannen van Defensie blijkt dat kievit de soort is die verreweg het meest verjaagd wordt op het luchthaventerrein, gevolg door spreeuw en post/stadsduif. Op de vierde en vijfde plek staan respectievelijk zwarte kraai en kauw (zie onderstaande figuur).

Figuur 7. Aantal maal dat een vogelsoort betrokken is bij een verjaagactie in 2014 op vliegbasis Eindhoven (bron: Defensie)

[5]Bron: Hooff A.J.A. van, 2010. Faunaeffectonderzoek Lutkemeerpolder Noord A. Tauw bv, Amsterdam.

Functionaliteit plangebied
Het plangebied kan op verschillende manieren gebruikt worden door vogels. Zo kan het plangebied een of meerdere functies vervullen zoals broedhabitat, foerageergebied, rust- en ruigebied e.d.. Hierbij is de ligging van omringende gebieden ten opzichte van het plangebied, die eveneens een functie vervullen, relevant voor de te verwachten richtingen (en hoogtes) waarop vliegbewegingen tussen het plangebied en die gebieden plaats kunnen vinden. Ter illustratie; indien het plangebied geschikt wordt als slaapplaats voor meeuwen die in de (wijde) omgeving overdag op graslanden en akkers foerageren, dan zijn dagelijkse vliegbewegingen tussen de slaapplaats en foerageergebieden te verwachten. Indien de start- en landingsbanen van de luchthaven hier tussen liggen, dan is een verhoogd risico voor de luchtvaart niet op voorhand uit te sluiten.

Voor zowel de huidige als de toekomstige situatie zijn de soorten en aantallen opgenoemd van risicosoorten waarvoor het plangebied als ook de omgeving een functie vervult of zou kunnen vervullen, waarbij onderscheiden is of deze interactie (vliegbewegingen) vertonen tussen het plangebied (en huidige bedrijfslocatie) en het luchthaventerrein.

3.2 Huidige situatie

Plangebied en huidige bedrijfslocatie
Binnen het plangebied zijn in 2012 en 2015 enkele soorten broedvogels (in lage aantallen) aangetroffen dan wel te verwachten in de aanwezige bebouwing en opgaande beplanting. Hiervan zijn torenvalk, kerkuil en spreeuw de soorten die als risicosoort bestempeld (kunnen) worden. Daarnaast zijn er enkele soorten foeragerende niet-broedvogels aangetroffen binnen het plangebied, te weten de risicosoort , buizerd (1 ex), holenduif (max. 3 ex), zwarte kraai en kauw (gemengde groep van enkele 10-tallen ex).
Tijdens de veldbezoeken in 2015 waren kraaiachtigen de meest talrijke vogels met maximaal 100 kauwen en 50 zwarte kraaien op zowel de huidige bedrijfslocatie als de bouwlanden (incluis het plangebied voor de uitbreiding) daaromheen. Dit betreffen volgens de literatuur geen risicosoorten. Echter, in deze specifieke situatie kunnen kraaiachtigen, met name zwarte kraai, wel een risicogroep vormen. Geconstateerd is (door de Vogelmannen van Defensie en persoonlijke observatie op 4 augustus 2015) dat in de huidige situatie noten (met name eikels en walnoten) welke aanwezig zijn in de composteerbank op de bedrijfslocatie (het nog niet fijn gezeefde compostmateriaal) door kraaien worden meegenomen naar het luchthaventerrein en zo terecht kunnen komen op de landing- en startbanen. Dit levert FOD (foreign object debris) op, dat schade aan vliegtuigen kan veroorzaken en daarom opgeruimd moet worden.
De kraaien waren tijdens elk bezoek in februari en augustus aanwezig op de bedrijfslocatie en leken meer aan deze locatie gebonden dan de in februari aanwezig zijnde kauwen. Deze foerageerden ook meer langs de randen van de bedrijfslocatie op grasbermen en naastgelegen bouwland.
Voorts zijn op de huidige bedrijfslocatie wilde eend (1 ex), houtduif (max. 24 ex., deze zaten op 17 augustus in de bosschage langs de noordrand waarvan een enkel individu

op onbewerkt compostmateriaal zat, de rest foerageerde op de aanwezige vlierstruiken), turkse tortel (2) en holenduif (max. 3 ex, waarvan 2 ex. foeragerend op compostmateriaal) waargenomen.
Risicosoorten die binnen het plangebied foeragerend verwacht hadden kunnen worden op basis van het aanwezige habitat (bouwland, in de huidige situatie maispercelen), maar niet zijn waargenomen tijdens de veldbezoeken, zijn kok- en stormmeeuwen, kieviten, houtduiven, holenduiven, post/stadsduiven en spreeuwen. Tijdens de veldbezoeken in februari 2015 werden wel overvliegende kok- en stormmeeuwen en spreeuwen vastgesteld, maar deze toonden op dat moment geen binding met het plangebied. Het is echter niet uit te sluiten dat voornoemde soorten binnen het plangebied (voedselrijke akkers) foeragerend kunnen worden aangetroffen.

Interactie met het luchthaventerrein
Tijdens de veldbezoeken in 2015 werden in (de omgeving van) het plangebied met name groepen kauwen (enkel tijdens de veldbezoeken in februari) en kraaien (tijdens alle veldbezoeken in februari en augustus) aangetroffen die foerageren en heen en weer pendelen tussen de huidige bedrijfslocatie, het plangebied en het luchthaventerrein. Ook torenvalk pendelt heen en weer tussen de bedrijfslocatie (torenvalkkast achterop perceel), het plangebied en het luchthaventerrein. Enkele blauwe reigers en buizerds werden op het luchthaventerrein foeragerend aangetroffen tijdens de veldbezoeken, maar vertoonden geen interactie met het plangebied en de bedrijfslocatie. De overvliegende meeuwen tijdens een veldbezoek in februari 2015 vertoonden eveneens geen binding met het plangebied, maar gingen wel (zeer) kort ter plaatse op het luchthaventerrein.

In onderstaande tabel (tabel 1) zijn de waargenomen en verwachte risicosoorten in het plangebied voor de huidige situatie weergegeven, onder vermelding van de functie die het plangebied vervult of zou kunnen vervullen voor de desbetreffende soort. Daarbij is vermeld of de soort interactie (vliegbewegingen) vertoont of kan vertonen tussen het plangebied en het luchthaventerrein.

Tabel 1. Waargenomen (vet in tabel) en verwachte risicosoorten binnen het plangebied in de huidige situatie met aanduiding van de functie die het plangebied zal hebben voor de soort en of de soort interactie (ja/nee) vertoont/kan vertonen tussen het plangebied en het luchthaventerrein.

Soort(groep)	**Waargenomen/** Verwacht	**Functie plangebied**	**Interactie lucht-haven-plangebied**
Roofvogels en uilen			
Buizerd	**X**	Foerageergebied	Ja
Torenvalk	**X**	Foerageergebied	Ja
Kerkuil	X	Broed- en foerageergebied	Ja
Meeuwen			
Kokmeeuw	X	Foerageergebied	Ja
Stormmeeuw	X	Foerageergebied	Ja

Steltlopers			
Kievit	X	Foerageergebied	Ja
Duiven			
Holenduif	**X**	Foerageergebied	Ja
Houtduif	**X**	Foerageergebied	Ja
Kraaien			
Zwarte kraai	**X**	Foerageergebied	Ja
Kauw	**X**	Foerageergebied	Ja
Spreeuwen			
Spreeuw	**X**	Broed- en foerageergebied	Ja

3.2 Toekomstige situatie

Binnen plangebied

Met de aanleg van de waterbergingsvijver wordt het plangebied aantrekkelijker voor watergebonden vogelsoorten zoals wilde eend en blauwe reiger. Gezien de beperkte grootte en/of beperkte geschiktheid van het te ontwikkelen habitat (water dat snel dichtgroeit met riet e.d.) worden geen grote aantallen eenden of reigers verwacht. Het zal hier naar verwachting hooguit gaan om een enkele broedende of ruiende eend en enkele foeragerende reigers. Gezien het ontbreken van geschikt broedbiotoop (rieteilanden) wordt vestiging van broedende ganzen zoals grauwe gans niet verwacht binnen het plangebied. Het plangebied vormt naar verwachting tevens geen geschikt foerageergebied voor ganzen buiten het broedseizoen door de beslotenheid en minder voedselrijke vegetatie (heischraal grasland). Voor meeuwen zal de waterbergingsvijver mogelijk aantrekkingskracht hebben als foerageergebied of tijdelijke rustplaats overdag (wat in de huidige situatie ook mogelijk is op het bouwland). Gezien de beperkte grootte van de vijver zal zich hier echter geen grote rust- en/of slaapplaats vestigen.

Voor kieviten zal het plangebied in de toekomstige situatie door de beslotenheid en het schrale, voedselarme grasland minder geschikt zijn dan in de huidige situatie (voedselrijk bouwland). Voor roofvogels, duiven en spreeuwen zal de toekomstige inrichting eveneens minder geschikt zijn als foerageergebied door de voedselarmere omstandigheden. Voor het deel van het plangebied waar opslag van A en B-hout, biomassa en snoeihout voorzien is, wordt geen specifieke aantrekking van risicosoorten verwacht. Het is echter niet geheel uit te sluiten dat er enkele kraaiachtigen, met name zwarte kraai, die op de huidige bedrijfslocatie op de planlocatie naar voedsel komen zoeken, bijv. in het snoeihout. Aangezien hier composteermateriaal (zowel ruwe compost materiaal in de composteerbank als de gerede/gezeefde compost) en composteeractiviteiten ontbreken zal ook de voedselaantrekkende werking gering zijn. Het composteerproces en aanverwante activiteiten op de huidige bedrijfslocatie is al jaren stabiel. De laatste jaren is wel een grotere vraag ontstaan naar biomassa in bijvoorbeeld de vorm van houtchips (waar geen voedingswaarde voor vogels in zit). Met het doorzetten van deze trend zal het voedselaanbod voor kraaien en kauwen redelijkerwijs niet toenemen. De omvorming van het

voedselrijke bouwland naar voedselarm schraal grasland zal het voedselaanbod voor kraaiachtigen, met name de kauwen, op het overige deel van het plangebied naar verwachting doen afnemen.

Tabel 2. Te verwachten risicosoorten in het plangebied in de toekomstige situatie met daarbij de verwachte functie die het plangebied zal hebben.

Soort(groep)	Functie plangebied	Interactie luchthaven-plangebied
Eenden		
Wilde eend	Broed- en rustgebied	Nee
Reigers		
Blauwe reiger	Foerageergebied	Ja
Roofvogels en uilen		
Buizerd	Foerageergebied	Ja
Torenvalk	Foerageergebied	Ja
Kerkuil	Foerageergebied	Ja
Meeuwen		
Kokmeeuw	Foerageer- en rustgebied	Ja
Stormmeeuw	Foerageer- en rustgebied	Ja
Duiven		
Holenduif	Foerageergebied	Ja
Houtduif	Foerageergebied	Ja
Kraaien		
Zwarte kraai	Foerageergebied	Ja
Kauw	Foerageergebied	Ja
Spreeuwen		
Spreeuw	Foerageergebied	Ja

Buiten plangebied

Buiten het plangebied kunnen zich ontwikkelingen voordoen die in samenhang met de ontwikkeling binnen het gebied aantrekkingskracht hebben op bepaalde risicosoorten in het gebied. Luchthaven Eindhoven heeft uitbreidingsplannen wat betreft het aantal dagelijkse vluchten. Hiervoor zijn zover bekend nog geen fysieke aanpassingen en uitbreidingen aan het luchthaventerrein voor benodigd waarbij geschikt habitat voor risicosoorten toeneemt. Van eventuele overige ontwikkelingen in de nabijheid van het plangebied is op dit moment niks bekend.

3.3 Vergelijking huidige en toekomstige situatie

In onderstaande tabel zijn, op basis van de voorgaande paragrafen, de verschillen tussen de huidige en toekomstige verwachte risicosoorten in het plangebied samengevat.

Tabel 3. Te verwachten risicosoorten in het plangebied in de toekomstige situatie met daarbij de verwachte functie die het plangebied zal hebben en de verwachting van het verschil in aantallen vogels (meer of minder exemplaren).

Soort(groep)	Huidige situatie	Toekomstige situatie	Meer of minder ex.
Eenden			
Wilde Eend	-	Broed- ,rust- en foerageergebied	Meer
Reigers			
Blauwe Reiger	-	Foerageergebied	Meer
Roofvogels en uilen			
Buizerd	Foerageergebied	foerageergebied	Minder
Torenvalk	Foerageergebied	Foerageergebied	Minder
Kerkuil	Broed- en foerageergebied	Foerageergebied	Minder
Meeuwen			
Kokmeeuw	Foerageergebied	Rust- en foerageergebied	Meer
Stormmeeuw	Foerageergebied	Rust- en foerageergebied	Meer
Steltlopers			
Kievit	Foerageergebied	Foerageergebied	Minder
Duiven			
Holenduif	Foerageergebied	Foerageergebied	Minder
Houtduif	Foerageergebied	Foerageergebied	Minder
Kraaiachtigen			
Kauw	Foerageergebied	Foerageergebied	Minder
Zwarte kraai	Foerageergebied	Foerageergebied	Gelijk/minder
Spreeuwen			
Spreeuw	Broed- en foerageergebied	Foerageergebied	Minder

4. INSCHATTING RISICO LUCHTVAART

4.1 Inschatting

Uit voorgaande hoofdstuk komt naar voren dat in de toekomstige inrichting van het plangebied vestiging te verwachten is van eenden, reigers en meeuwen in de waterbergingsvijver, die het plangebied kunnen gaan gebruiken als broed, rust- of foerageergebied. Hierbij wordt ingeschat dat de toename zich beperkt tot enkele vogels. Deze beperkte toename zal naar verwachting niet leiden tot significant hogere risico's voor de luchtvaart. De eenden zullen de vijver voornamelijk gebruiken om te broeden en/of te ruien en daarbij niet of met een zeer beperkte actieradius vliegen. De reigers die in de huidige situatie al in de directe omgeving van het plangebied foerageren, zullen het plangebied bij hun foerageergebied betrekken. Een toename van het aantal vliegbewegingen van reigers tussen kolonieplaatsen in de omgeving en de foerageergebieden is hierbij marginaal. Het aantal meeuwen zal gezien het beperkte oppervlak en de enigszins besloten ligging (nabij een bosschage) laag zijn, groepen meeuwen zullen niet aangetrokken worden en dit zal niet leiden tot significant hogere risico’s voor de luchtvaart.
Desondanks dienen er toch enige maatregelen worden aangebracht om het gebruik van de vijver door vogels uit te sluiten, zie paragraaf 4.2.

Uit hoofdstuk 3 komt verder naar voren dat in de toekomstige inrichting van het plangebied er lagere aantallen worden verwacht van de meeste risicosoort(groep)en, doordat het voedselrijke bouwland wordt vervangen door heischraal grasland. Hierdoor treedt vermindering van het voedselaanbod op. Tevens zorgt de nieuwe bedrijfslocatie voor meer beslotenheid van het landschap waardoor het plangebied minder geschikt zal zijn voor soorten die houden van open gebieden als kieviten (en meeuwen).
Verwacht wordt dat het aantal kauwen zal afnemen, met name door het afnemende voedselaanbod op het bouwland, als ook het beperkte voedselaanbod op de nieuwe uitbreidingslocatie. Voor kraaien is een verwachte afname minder duidelijk aan te geven aangezien zij meer gebonden lijken aan de bedrijfsactiviteiten (met name de composteeractiviteiten) dan aan het bouwland. Een toename van kraaien door de ontwikkeling is niet te verwachten doordat de composteeractiviteiten niet binnen het plangebied plaatsvinden en naar verwachting ongewijzigd zullen blijven op de huidige bedrijfslocatie. Desondanks dient met het oog op aanvoer van snoeihout, waar noten en bessen in kunnen zitten, binnen het plangebied toch enige maatregelen te worden uitgevoerd om de aanwezigheid van geschikt voedsel voor kraaien zoveel mogelijk weg te nemen (zie paragraaf 4.2).
Buiten het plangebied kunnen zich ontwikkelingen voordoen die in samenhang met de ontwikkeling binnen het gebied aantrekkingskracht hebben op bepaalde risicosoorten in het gebied. Met de toekomstige inrichting wordt geen grote functionaliteit voor risicosoorten gecreëerd (bijv. grote oppervlakten geschikt broed- of foerageergebied) die in combi-

natie met andere ontwikkelingen in de omgeving (bijv. ontwikkeling geschikte slaapplaatsgebieden) leiden tot een substantiële toename in het aantal vliegbewegingen.
Het aantal vluchten van en naar de luchthaven Eindhoven zal naar verwachting gaan stijgen komende jaren. Hierdoor wordt het 'kraaienprobleem' (FOD) in de huidige situatie urgenter. De ontwikkeling zal hier naar verwachting niet aan bijdragen, maar kan dit huidige probleem ook niet wegnemen. In paragraaf 4.2. worden maatregelen voorgesteld die het huidige probleem met de kraaien kan reduceren.

Met de aanleg kan het plangebied tijdelijk meer geschikt zijn als foerageergebied voor de genoemde in het gebied voorkomende risicosoorten. Tevens is het plangebied in de gebruiksfase mogelijk in (zeer) beperkte mate nog geschikt voor de risicosoortgroepen kraaien, eenden, reigers en meeuwen Hiervoor is aandacht nodig wat in het advies onder paragraaf 4.2. is meegegeven.

Eindconclusie
Op basis van bovenstaande wordt geconcludeerd dat er geen verhoogd risico voor de Luchtvaart te verwachten valt als gevolg van de ontwikkeling.

4.2 Benodigde maatregelen

Maatregelen vogelaantrekkende werking waterbergingsvijver

Om te voorkomen dat meeuwen, eenden en reigers gebruik gaan maken van de vijver wordt deze geheel vogelwerend gemaakt door deze zodanig te overspannen met draden en/of netten dat genoemde soortgroepen zich niet in of nabij de vijver zullen begeven.

Maatregelen vogelaantrekkende werking snoeihout

Om te voorkomen dat kraaien voedsel komen zoeken in snoeihout waar veel noten en bessen in zitten, dient in de werkvoorschriften voor de bedrijfsvoering binnen het plangebied opgenomen te worden dat binnenkomen materiaal (snoeihout) waar noten en bessen in zitten, door de uitvoerende meteen worden ondergezet door ander materiaal (waar geen voedsel in zit) waardoor kraaien niet bij het voedselrijke materiaal kunnen komen. Dit werkvoorschrift alsmede de uitvoering is raadpleeg- en controleerbaar voor belanghebbenden zoals defensie.

Maatregelen ten aanzien van het huidige 'kraaienprobleem'

Op de huidige bedrijfslocatie kan, gelijk aan het plangebied, binnenkomend materiaal waar veel voedsel in aanwezig is, met name noten, door de uitvoerende meteen ondergezet worden door ander, minder voedselrijk materiaal waardoor kraaien niet meer bij het voedsel kunnen komen. Dit vergt enige screening en aandacht wat onderdeel gemaakt kan worden van de voorschriften in de bedrijfsvoering op de huidige locatie.

Maatregelen tijdens de aanlegfase

Tijdelijke effecten kunnen ontstaan in de periode van grondwerkzaamheden en braakliggging van het plangebied. Het plangebied kan dan interessant zijn voor risicosoorten als kieviten en meeuwen.

Door de opgewerkte en braakliggende terreinen middels vogelwerende maatregelen onaantrekkelijk te maken voor foeragerende vogelsoorten, wordt een eventueel verhoogd risico voor de Luchtvaart voorkomen.

BRO heeft vestigingen in Boxtel | Amsterdam | Tegelen | Oldenzaal
www.BRO.nl